

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 199-1930)

Originalt emne

Aaen

Aaen/Broer

Havnen

Havnen/Havnen i Almindelighed

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 23. oktober 1930](#)
- 2) [Byrådsmødet den 13. november 1930](#)
- 3) [Byrådsmødet den 11. december 1930](#)
- 4) [Byrådsmødet den 18. december 1930](#)
- 5) [Byrådsmødet den 22. januar 1931](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 23. oktober 1930 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 199-1930)

Indstilling fra Havneudvalget angaaende Udvidelse af Mindebroen.

Borgmesteren meddelte, at Projektet var udarbejdet i Forbindelse med Brolægningsvæsenet, men dette havde ønsket at se lidt nærmere paa Sagen, hvorfor Taleren vilde foreslaa at sende den dertil.

Henvistes til Brolægningsudvalget.

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 199-1930)

Sagen angaaende Mindebroens Ombygning.

Fra Havneudvalget forelaa følgende Indstilling:

"I Anledning af den foreslaaede Udvidelse af Mindebro, der udføres ved Havnens Foranstaltning, og til hvilken Havnen foreløbig lægger Penge ud, tillader Havneudvalget sig herved at fremsende Projektet til Broudvidelsen. Det er udarbejdet i Samraad med Stadsingeniøren.

Havneudvalget skal anmode Byraadet om Fremsendelse af Projektet til Ministeriet for off. Arbejder med Anmodning om Approbation snarest belejligt samt om Ministeriets Samtykke til at anvende det til Udførelsen nødvendige Beløb af Kassebeholdningen under Udgiftskonto 7, I."

Fra Havneingeniøren forelaa følgende Projekt:

Beskrivelse

over

Udvidelse af Mindebroen.

"Af Hensyn til den østgaaende Trafik fra den nyanlagte Rutebilstation i Sdr. AlleFredensgade har Aarhus Kommune ønsket at foretage en Gaderegulering ved Hjørnet Mindegade-Fiskergade-Fredensgade. Som Følge af denne Regulering og den store Udvidelse af Mindegade er det blevet nødvendigt at udvide Mindebro mod Vest til en Linie, der er fastsat ved Overenskomst mellem Byraadet og Ejeren af den Grund, af hvilken en Del nu indgaar i Gadeanlægget.

Broudvidelsen fremgaar af Tegning Nr. 3771. Den udføres med samme Vandslug og lignende Facade som ved den nuværende Bro.

I 1927 ombyggedes Kørebanen paa Mindebro, idet Jernbetonhvelvingen under denne nedhuggedes, og den ny Brobane udførtes af Jernbjælker, indstøbte i Beton. Den samme Konstruktion anvendes i Broudvidelsen, idet Hvelvingen under det vestlige Fortov i den

nuværende Bro fjernes, og idet den samme svære Brobanekonstruktion føres igennem ogsaa under det ny vestlige Fortov af Hensyn til en eventuel senere Tilslutning til Dækket for Aaens Overdækning.

Den ny Brobane beregnes derfor overalt for Kørebanelastning, nemlig ligesom tidligere 500 kg pr. m² ensformig bevægelig Belastning, en 23 t. Vejtrømløst +/- en 20 t. Blokvogn. Spændingen i Bjælkerne overstiger ikke 1000 kg/cm².

Piller og Fløjmur funderes paa Granpæle. Bag den forreste Pælerække udføres en tæt Væg af Flager og Spidsplanker Jordtrykket optages af Skraapæle. Da der ingen Skraapæle findes under den nuværende Bros Piller, idet Jordtrykket dér har været optaget af Hvælvingstrykket, udføres der, hvor Udvidelsen støder til de eksisterende Bropiller, særligt kraftige Fundamenter,

Fredensgade har Aarhus Kommune ønsket at foretage en Gaderegulering ved Hjørnet Mindegade-Fiskergade-Fredensgade. Som Følge af denne Regulering og den store Udvidelse af Mindegade er det blevet nødvendigt at udvide Mindebro mod Vest til en Linie, der er fastsat ved Overenskomst mellem Byrådet og Ejeren af den Grund, af hvilken en Del nu indgaar i Gadeanlægget.

Brodvidelsen fremgaar af Tegning Nr. 3771. Den udføres med samme Vandslug og lignende Facade som ved den nuværende Bro.

I 1927 ombyggedes Kørebanen paa Mindebro, idet Jernbetonhvælvingen under denne nedhuggedes, og den ny Brobane udførtes af Jernbjælker, indstøbte i Beton. Den samme Konstruktion anvendes i Brodvidelsen, idet Hvælvingen under det vestlige Fortov i den nuværende Bro fjernes, og idet den samme svære Brobanekonstruktion føres igennem ogsaa under det ny vestlige Fortov af Hensyn til en eventuel senere Tilslutning til Dækket for Aaens Overdækning.

Den ny Brobane beregnes derfor overalt for Kørebanelastning, nemlig ligesom tidligere 500 kg pr. m² ensformig bevægelig Belastning, en 23 t. Vejtrømløst +/- en 20 t. Blokvogn. Spændingen i Bjælkerne overstiger ikke 1000 kg/cm².

Piller og Fløjmur funderes paa Granpæle. Bag den forreste Pælerække udføres en tæt Væg af Flager og Spidsplanker Jordtrykket optages af Skraapæle. Da der ingen Skraapæle findes under den nuværende Bros Piller, idet Jordtrykket dér har været optaget af Hvælvingstrykket, udføres der, hvor Udvidelsen støder til de eksisterende Bropiller,

særligt kraftige Fundamenter, som de gamle Bropiller laases til, og som er i Stand til at optage Jordtrykket ogsaa fra disse Piller. Pælene, der rammes til Kote X 12,0 m, belastes højst med 23 t, medens en Prøveramning med Pælespiden i samme Dybde har vist en Bæreevne, beregnet af Eytelweins Formel paa 128 t.

Udgiften ved Udvidelsen er beregnet til 67000 Kr."

Efter at Sagen havde været tilstillet Brolægningsudvalget, forelaa fra dette følgende Erklæring:

"Idet man herved tilbagesender Projektet til Mindebroen, skal man bemærke, at Udvalget under Hensyntagen til en eventuel Overbygning af Aaen har undersøgt de forskellige Muligheder for at faa et passende Længdeprofil paa denne fremtidige store Færdselsaare.

Paa den medfølgende Plan er med sort Linie vist Broens Profil efter Havneingeniørens Projekt, der er udarbejdet dels under Hensyntagen til det nuværende Vandslug, dels med den Hensigt at bevare den gamle Stenbue. Imidlertid er denne Beliggenhed vel høj, naar en Tilslutning til Aaoverbygningen skal tages i Betragtning.

Med rød Linie er vist meget nær den Højde, der oprindelig er ønsket fra Stadsingeniørens Kontor som brugelig i Overbygningen. Højden er baseret paa, at den gamle Bro ikke ombygges, men som det vil ses af Planen fremkommer herved en kendelig Forhøjning i Længdeprofilet, saa meget mere som det vanskeligt lader sig gøre at hæve Gaden mellem Mindebro og Rullebroen ret meget.

Endelig er med grøn Linie vist, hvor meget Broen kan sænkes, naar der skal en passende Stigning paa Mindegade. Det vil ses, at det herved fremkomne Længdeprofil giver en god Færdselsaare, samtidig med at den kræver det mindst mulige forandret ved Husene i Aagade.

Hensynet lil Broens Vandslug behøver ikke at være afgørende, da Vandsluget alligevel skal fastsættes for hele Aaoverbygningen, og ved Clemensbroen er det langt ringere.

At bygge Broen efter den grønne Linie vil medføre en øjeblikkelig Bekostning til Sænkning af den gamle Brobane. Vælges den røde Linie, vil det blive vanskeligere at ordne Forholdene i den tilstødende Del af Aagade, og Stenbuen maa muligvis udelades.

Idet Udvalget formener, at Brobanen i hvert Fald ikke bør lægges højere end angivet ved den røde Linie, skal man iøvrigt henstille Sagen til Byraadets Afgørelse".

H. P. Christensen foreslog at bygge Broen efter den grønne Linie paa den foreliggende Plan; det var den mest økonomiske, idet den tog Hensyn til en eventuel senere Overbygning af Aaen.

Borgmesteren svarede hertil, at i saa Fald skulde den gamle Bro brydes op og omlægges. For 3 Aar siden kostede man 22000 Kr. paa Broen; disse Penge var altsaa spildt, og Udgiften vilde vel blive lige saa stor nu. Paa den anden Side var det fornuftigt at sænke Broen, hvis Aaen skulde overbygges. Som Sagen laa, kunde Havnen ikke afholde Udgifterne uden Ministeriets Samtykke, hvorfor Sagen maatte sendes dertil med en Redegørelse og Beregning over den omtrentlige Udgift. Tillige kunde vedlægges et Forslag fra Stadsingeniøren og et fra Havneingeniøren. Taleren vilde anbefale at tage Sagen paa den Maade.

Borgmesterens Forslag tiltraadtes.

Uddrag fra byrådsmødet den 11. december 1930 - side 8

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 199-1930)

Udkast til Skrivelse til Ministeriet for offentlige Arbejder vedrørende Udvidelsen af Mindebroen.

Fra Havneingeniøren forelaa en Beregning, hvorefter Sænkningen af Broen vilde medføre en yderligere Udgift af 20000 Kr.

Følgende Udkast til Skrivelse forelaa:

"Efter at Byraadet har vedtaget at lade foretage en Ombygning og Udvidelse af den herværende Mindebro, saaledes som det fremgaar af medfølgende Planer, der er udarbejdet med det for Øje, at Broen i sin ny Skikkelse kan indgaa som Led i en paatænkt Overbygning af Aaløbet gennem Byen, tillader man sig i Tilslutning til vedlagte Indstilling fra Havneudvalget at anmode om Ministeriets Godkendelse af Planerne og Samtykke til Arbejdets Udførelse saaledes, at Udgiften, der er anslaaet til 87000 Kr., udredes af Havnen og afholdes af Kassebeholdningen paa Konto 7 i.

Af Hensyn til Arbejdets snarlige Paabegyndelse tillader man sig at anmode om, at

Ministeriets Afgørelse maa blive meddelt, saa snart det maatte være belejligt".

Borgmesteren henviste til den foreliggende Skrivelse og Havneingeniørens Beregninger. Ogsaa Stadsingeniøren havde udarbejdet et Overslag, men det var kommet saa sent, at det ikke kunde naa at blive fremlagt før Mødet. Imidlertid var det henstillet at sende Sagen til Brolægningsudvalget, der saa maaske kunde forme Skrivelsen noget anderledes, hvad Taleren ikke havde noget imod.

Vald. Pedersen svarede, at Brolægningsudvalget ikke agtede at korrigere Skrivelsen, men maaske kunde det lykkes at faa de to Ingeniører til at enes om et Tal.

Henvistes til Brolægningsudvalget.

12. Borgmesteren meddelte angaaende Havnens Regnskab, at der for indeværende Aar var budgetteret en Indtægt paa 1. 200000 Kr. i Havne- og Bropenge, men den 1. December beløb Indtægterne sig til 1. 202000 Kr., saa hele det budgetterede Beløb var indgaaet i Løbet al 8 Maaneder. Heraf var til nye Arbejder anvendt ca. 700000 Kr.

Uddrag fra byrådsmødet den 18. december 1930 - side 6

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 199-1930)

Udkast til Skrivelse til Ministeriet for offentlige Arbejder vedrørende Mindebroen Ombygning. (Side 198).

Fra Brolægningsudvalget forelaa følgende Skrivelse:

"Idet Udvalget hermed tilbagesender Sagen om Mindebroen, skal man bemærke, at delingen Uoverensstemmelse er mellem Havne ingeniørens og Stadsingeniørens Overslag. Disse er henholdsvis paa 13000 Kr. og 12000 Kr. for en Sænkning af Broen med Bibeholdelse af Buekonstruktionen under det østre Fortov, hvilket meget vel lader sig udføre. Det samlede Overslag vil da blive ca. 80000 Kr. Derudover foreligger fra Havneingeniøren yderligere et Overslag over Ombygningen af det østre Forlov med en Bjælkekonstruktion, som senere vil blive nødvendig ved en Aaoverbygning mellem Mindebroen og Rullebroen, og saafreint man ønsker dette Arbejde udført samtidig, er det samlede Overslag 87000 Kr."

Andr. Bitsch pegede paa, at Overslagene var i det væsentlige ens, og naar der i sidste Møde blev sagt, at der var en betydelig Afvigelse mellem de to Ingeniørers Overslag, kom det af, at der var foreslaaet mere fra Havneingeniørens Side.

Borgmesteren bemærkede, at der nu ikke var særlig Forskel paa Overslagene, men hvis man fulgte Stadsingeniørens Forslag, kom det østre Fortov til at ligge højere end Gaden, saa der maatte sættes Trappetrin fra Fortovet ned til Gaden paa begge Sider. Taleren antog, at Byraadet fulgte Brolægningsudvalget som højere Instans og tiltraadte, at Skrivelsen indsendes til Ministeriet med Tilføjelse af Brolægningsudvalgets Bemærkninger. Tiltraadtes.

Uddrag fra byrådsmødet den 22. januar 1931 - side 6

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 199-1930)

Skrivelse fra . Ministeriet for offentlige Arbejder angaaende Spørgsmaal om Havnens Deltagelse i Udgifterne ved Ombygning af Mindebroen.

Følgende Skrivelse forelaa:

"I et hertil indsendt Andragende af 19. f. M. (Nr. 199 -1930) har Byraadet anholdt om Ministeriets Approbation paa et medfulgt Forslag (Alternativ I) til Ombygning og Udvidelse af "Mindebro" i Aarhus, saaledes at de dermed forbundne Udgifter, der er anslaaet til et Beløb af 80000 Kr. afholdes af Aarhus Havns Kassebeholdning og føres til Udgift i Havnens Regnskab under Konto § 7 i.

I denne Anledning skal man efter stedefundet Brevveksling med Vandbygningsdirektøren til Efterretning tjenstlig meddele, al Ministeriet herved approberer det ommeldte Projekt, hvorhos mon efter Omstændighederne samtykker i, at det paagældende Udgiftsbeløb forskudsvis afholdes af Havnens Kassebeholdning, idet man dog under Hensyn til, at den gamle Bro vel synes at ligge paa Havnens Grund, men den paatænkte Udvidelse af den eksisterende Bro - saa vidt her kan ses - vil blive foretaget uden for Havnens Grund og ikke i særlig Grad synes begrundet af Hensynet til Trafiken paa Havnen, men navnlig af Hensynet til den almindelige Trafikforøgelse i Gaderne i Aarhus By, maa nære Betænkelighed ved at tillade, at Havnen endelig udreder hele Udgiften, der efter det

foreliggende formentlig bør fordeles i et passende Forhold mellem Havnen og Aarhus Købstadkommune, saaledes som det ogsaa synes paatænkt i den af Havneudvalget til Byraadet afgivne Indstilling af 22. Oktober f. A., hvori der anføres, at Anlægget udføres ved Havnens Foranstaltning, og at Havnen foreløbig lægger Penge ud.

Ministeriet forventer herefter at modtage Forslag til en saadan Fordeling af Udgifterne mellem Havnen og Købstadkommunen".

Borgmesteren henviste til Skrivelsen, hvoraf fremgik, at Udgiften skal fordeles mellem Byen og Havnen, men det Spørgsmaal kunde senere blive afgjort, og man kunde derfor godt gaa i Gang med Arbejdet. Da Havnen foreløbig skulde afholde Udgiften, var det vel rigtigst, at Arbejdet med Piloteringen o. lign. udførtes ved Havnens Foranstaltning. Angaaende Broen fandt Taleren vedblivende, at det var en stor Udgift at ofre for at faa den sænket 30 cm, for en saadan Stigning kunde næsten ikke mærkes i en Gade. Taleren syntes derfor, at de Penge, der skulde ofres paa at opbryde den gamle Bro, var fuldstændig spildt; men det kunde Byraadet jo tænke over.

H. P. Christensen troede ikke, at Ministeriet vilde nægte Havnen at afholde denne Udgift; men det Spørgsmaal kunde jo tages op, naar man saa, hvor stort et Tilskud Kommunen kunde faa dertil. Angaaende de 30 cm vilde Taleren alligevel trods Merudgiften anse det for rigtigst at tage Hensyn til en eventuel senere Overbygning af Aaen og derfor fastholde det Standpunkt, som Brolægningsudvalget havde indtaget angaaende en Sænkning af Broen.

Borgmesteren bemærkede, at der vilde blive langt større Vanskeligheder at overvinde oppe ved Frederiksbroen, hvor Faldet var betydeligt større. 30 cm betød overhovedet ikke noget i en Gade.

Skrivelsen toges til Efterretning, idet Sagen henvises til Havneudvalget.